

ТРЕТІЙ КОНГРЕС МОЛОДІ В ДІТРОЙТІ

ПРЕДСТАВНИКИ МОЛОДІ НАМИТИЛИ НОВІ ШЛЯХИ
ОРИЄНТУВАННЯ УКРАЇНСЬКОГО МОЛОДІ В АМЕРИЦІ.

ДІТРОЙТ. — В дні 31. серпня і 1. вересня відбулися в готелі Статлера в Дітройті наради Третього Конгресу Ліги Української Молоді Північної Америки. Делегати представляли собою організовану українську молодь майже з усіх близьких українських громад в Америці. Були теж висланці з І Канади. Самих повноважених делегатів було понад сто, а тих, що разом з ними прибули з тих же місцевостей — других понад сто.

Наради відкрив представник С. Шумейко по українським, звертаючи увагу молоді на вагу хвилі та на її обов'язки суспільства Америки і України.

Наради проводив п. Іван Панчук з Дітройту. Секретарями: п. Катерина Зубинська з Шікаго і п. Іван Іванчук з Дітройту.

Наради тривали два дні. Виготовлено реферати, в яких порушено такі справи: проблеми української молоді в Америці, відношення молоді до старої генерації, молоді і спорт, молоді і українська культура, молоді і політика, кілька кіляк кіляк — це одна.

По кожному рефераті переведено обговорення, яка мала велике значення, рішучий і спокійний характер.

Особливу увагу присвячено справі спорту. Висновки з наради об'єдналися резолюціями. В справі спорту рішення, щоб уже на протязі наступного року під проводом Ліги влаштувати по округам Окружні Спортивні Дні, присвячені спортивним змаганням. В день наступної конференції, яка має відбутися в місті Філадельфії на Лейбор Дей у 1936 р. — рішучо кланувати Загальний Спортивний День (Фла Дей), в якому будуть участь українські змагання з цілою Америкою й Канадою. Рішення далі повести акцію, щоб по всіх місцевостях, де живуть українська молодь, поставили спортивні клуби, та щоб вони були під проводом Спортивної Секції Ліги Української Молоді Північної Америки, а тимчасом належали теж і до Американської Атлетичної Юнії (A.A.U.).

Рішення теж покликати до життя заходами Ліги „Культурний Центр“, у якому мають бути зібрані матеріали про Україну й українське життя, видані англійською мовою, для обов'язкового ознайомлення членів Ліги з українською справою й українською культурою.

Рішення в співпраці зі старшим громадянством і американськими вченими, що знають українську мову, створити комісію, яка установа, як правильно писати по англійськи українські імена і назви.

До нового уряду ввійшли: Стефан Шумейко, голова; Анастасій Олексій, заступник; Стефан Ярема, заступник; секретарі: Матильда Семків і Стефанія Монастирська; касир: Стефан Таланович.

Наради конгресу велено обидвома мовами. На потреби Ліги делегати зложили між собою понад сто доларів. Народи закінчили відвідування національних гмін.

Вечором відбулася спільна вечеря, прекрасно зааранжована конгресивним комітетом молоді в Дітройті, що поробив великі старання, щоб ушукати наради конгресу, а делегатам ушукати побут. На бенкеті було понад 200 осіб. Других стільки прийшло на такову забаву, яка відбулася по бенкеті.

Тостом бачену був дав. Іван Панчук. Вечеря перешла серед гарного настрою. Промов було дуже багато, але всі були короткі й рішучі. Забирали слово місцеві представники, делегати Українського Товариства Професіоналістів, місцеві центральні установи і часописа, як теж визначні громадяни. Бенкет закінчено відвідуванням „Многога літа“ для Ліги, а потім відвідуванням „Ще не вмерла“.

ТРЕТІЙ ЗІЗД УКРАЇНСЬКИХ ПРОФЕСІОНАЛІСТІВ В АМЕРИЦІ І КАНАДІ.

ДІТРОЙТ. — Понад 60 українських професіоналістів з Америки і Канади зібралися дня 1. вересня до Дітройту, щоб відіти довідні наради, скликані Товариством Українських Професіоналістів в Америці. Був це третій з черги зізд товариства.

Наради проводив д-р А. Кібзей, а секретарювали: рел. Д. Азар і н-м. Бунька.

По ініціативі представника а.о. Малицького, секретаря д-ра Сегара і касира а.д. Нагірника приступлено до наради над вирішенням діяльності товариства. Особливу увагу присвячено справі допомоги українській науці в Америці і в краї. На це справу розвинулася дуже довга, ожидана дискусія, під час якої обговорено важні обставини, з якими борються ті всі, хто сподівається на допомогу українській науці на родинних землях. В тій справі ухвалено резолюцію, якою уповноважено уряд товариства запросити українських університетських професорів в Америці й Канаді на нараду для організації Товариства Допомоги Українській Науці.

Рішення, що найбільша конференція має відбутися за рік у Філадельфії в тій часі, коли буде конгрес Ліги Української Молоді Н. А., щоб зближити обидві ті організації та дати молоді можливість об'єднати з діяльністю Тов. Професіоналістів, а професіоналістам з діяльністю молоді.

До нового уряду ввійшли: Омар Малицький, адвокат з Календула, представник, а заступник: д-р Василь Яремий, аліар з Торонто, Канада, й Іван Панчук, адвокат з Дітройту; секретарі: д-р Г. Сегар, дентист з Шікаго; касир: д-р Р. Каніор, дентист з Шікаго.

СВЯТКУВАЛИ ПІДНО „ДЕМЬ ПРАЩ“.

ВАШИНГТОН. — Об'єднання новинарської агенції „Асоцієйted Прес“ по жертих випадків за два дні свят покращило, що в тих днях згинув від випадків в Америці 309 осіб.

ПОКИДАЮТЬ РІДНУ ЗЕМЛЮ.

Дня 26. липня ц. р. переїхав через Монреал Канадійською Національною Залізницею відділ нових переселенців з Волині, згід польської окупації, який складався з жінок, дітей і стареньких батьків, котрі поїхали в північну Алберту до своєї рідні. Всі вони в більшості Українці православного ісповідання і приїхали до Канади, щоб допомагати розподаруватися на новій землі (гомстедах), яку заняли попередньо прибулі члени цих родин. На особливу увагу заслугове те, що діти цих переселенців дуже тихіше бігли хлібом т. зв. „булкою“, що її споживали без масла та без ніяких присмаків. Всі переселенці старші тішилися близькою зустріччю з своїми найближчими та розповідали про тяжке життя українського хлібороба під польською владою, котре спонукало їх продати за безцінь усе тяжко набуте майно і ґрунт та їхати за море. Розповіді були про утиски і кривди, яких зазнали вони від Поліаків у ділянках господарських, культурно-освітніх та в торгово-промислових, вони з болем робили порівняння, як то прихильно ставилися польська влада до колоністів з центральної Польщі та які колисьдали привілеї дає вона кожному Польовику на терені польської землі. В числі переселенців була старенька жінка, яка їхала до сина. Вона свідомо була того, що вже більше не побачить Рідного Краю, але раділа, що хоч при кінці життя не матиме до діла з Поліаками. Вийшли вони з сім'ї містечка камінь-коширського, ковельського, рівненського і кременецького повіту. Поради і практичні вказівки удилювали їм члени члени члени товариства „Доньки України“, місцевого відділу Союзу Українок Канади, пані Олена Антоновича.

ПОШЕСТЬ МІЖ КІНЬМИ В МАНІТОБІ.

У центральній Манітобі, а головним в околицях Делорей, Гартней, Сурис, Вирден, Брендон і Гладстон, згинув від пошести багато коней. Ветеринари догадуються, що причиною хвороби є комарі, які при укушенні заражують коні мікробом, від якого коні хворіють на запалення мозку, а після короткої недуги гинуть. В останніх кількох тижнях згинув дуже багато коней. Про хворобу повідомили рішучий департамент в Оттаві. Скоро тільки у домініційній лабораторії ствердять під хворобу, будуть видані відповідні зарядження у справі лікування хворих коней. Тимчасом на телеграфічних замовленнях міністерського уряду літаком надіслали зі Злучених Держав лік проти хвороби. Лік заціплюють коням і він є помічний.

„НЕ ТЕОРИСТИ, НЕ ЗЛОЧИНЦІ, А ПАТРИОТИ“.

Хорватські терористи Попішлі, Край і Рач, яких підозрюють у тім, що брали участь у вбивстві короля Югославії, Олександра, заявили під час переслухання у французькому суді, що вони не терористи й не злочинці, лише хорватські патріоти.

НЕДОУДІЯНІСТЬ СОВЕТСЬКОЇ МОЛОДІ.

Таку новину подала советська „Комсомольська Правда“ з 16. липня. „Комсомольська“ бригадира (переводчик) Вася Чіковинський склав десь вірш про виландування на борту й спав у воду. Його товариші почули крик рятунку й миттю обернулися в сторону потоплюючого. Але ніхто не кинув йому на рятунку, хоч знали, що він не вміє пливати.

НЕШАСЛИВЕ НАМАГАННЯ ВЧЕЛИТСЯ ДО ПОТЯГУ.

Данило Юрійчук, мабуть з Вінніпегу, погуб на місці 7. вересня, поїхавши, коли намагався в Меркери, Маї, коластатися вчитися до скоро переїжджального товариства потягу. Він не обчислив добре шкороції і, скокнвши до вагону, замість вчепитися до нього, упав на рейки між вагонами.

ДЕМОНСТРАЦІЯ КОШТУВАЛА БЕНКВЕР \$70,000.

Демонстрації безробітних студентів місто Бенквер (Канада) 70 тисяч доларів. Буджети міста призначували на цілий рік на вдержання поліції 675 тисяч доларів, одначе за сім місяців — до кінця липня — дійсний кошт удержання поліції був 481 тисяч доларів.

НАЙНОВІШИЙ СПОСІБ ПОДРОЖУВАННЯ БЕЗРОБІТНИХ.

У Калгарі, Алберта, на сіпівській стації поліція арештувала 28 безробітних, які прибули туди поїздом з містечка Голден, Б. К. де вони серед поля задержали поїзд у цей спосіб, що намарували шини оливою і поїзд мусів стати. Після того безробітні, в числі 60 людей, всіли спокійно до поїзду і приїхали до Калгарі. Поліція, яка про виладок була заздалегідь поінформована, арештувала при висліданні 28 людей, а решта затекла.

ПОЛЬСЬКИЙ КНЯЗЬ МАЄ ГОЛОС.

На кораблі „Дочес оф Ато-“ приїхав польський князь Четвертський з дружиною і на якийсь час задержався в Монреалі. Запитаний репортером щодоленія „Стар“, як тепер у Польщі, відповів, що Польща поступала вперед під режимом Пілсудського. Пілсудський старіше організувати всі польські партії в одну партію і це йому по части вдалося.

„А як відноситься Пілсудський до України?“ — спитав дальше князь репортер. „Україні за режимом Пілсудського більше вдоволені, ніж були би вдоволені за режимом кожної іншої партії в Польщі“, — відповів князь. „Невдоволені тільки кілька, які хотіли мати свою державу, та Українці ніколи не мали своєї держави“.

ЧОВИНОМ ДОВКОЛА СВІТА.

Три Відеці, з яких два є колишніми моряками, а третій молодим студентом, задумують уже в найближчому часі розпочати подорож довкола світа шестиметровим човном. Вони розраховують, що подорож триватиме три роки, і не сумніваються щодо її шквотного успіху. „Командант“ човна, який як моряк десятки разів переїздив усі моря й океани, запевняє, що знає їх „як власну кишеню“ і що ця подорож не буде зовсім трудніша від попередньої, по Дунаю і Чорному морю, яку він недавно зробив сам у ще меншому човні.

ЛОША ДОПЬСЯ.

Фармер Карл Мілер у Лінтоні, Саск., не може порозуміти, чому це щастя, чи нещастя, треба довгочисне лоша, що треба його правильно доїти, бо має молоко, яке доїрля кобила.

ТРИ РОБІТНИКИ НА РОЗЖАРЕНИЙ БЛЯС.

У Госпіві в Німеччині згинув страшною смертю два робітники на розжарений блясі, третій попісся. Несчасний жертви обіссували великі металеві брили над печю. На його великий кусень металю скинув троє робітників на розпечену бляку. Два з них негайно померли, третій чудом врятувався, бо упав на край бляхи і тільки попісся.

НА УКРАЇНІ ЖИВУТЬ ЛЮДИ ПО КАТАКОМБАХ

КІТІВ. — „Вісти“ приносять таку вістку: Недалеко відпировської електро-стації знайшли оселю із землянок. Стали перевіряти і знайшли, що ці землянки прикривають лише входи до підземних печер-катакомб, що широко розгалужені в різних напрямках. Після катастрофи, що там живуть 4515 людей із 16,000 людей. Більшість тих мешканців не кваліфіковані робітники, а є навіть 75 родин червоноарміїстів. Інші це правийні робітники на заводських підприємствах. У 20 землянках живуть робітники, що будували електростанцію на Дніпрі. Вони там поселилися у 1927. році. У 82 землянках живуть робітники з 1930. р. а лише в 7 землянках живуть люди менше як рік. Вони теж працюють на советських заводах-гігантах.

ПРИСУД У СПРАВІ НАРКОЗЕМЦІВ НА УКРАЇНІ.

МОСКВА. — Газета „Правда“ з 18. серпня подає вістку, що 17. серпня покінчили в Києві процес проти 30 вищих урядових наркомів України. На розстріл засуджено чотирьох, а то: начальника відділу заготівлі і збуту, Саленка, начальника конезаву Бузона і Егорову й агента конезаготівлі, Якова Миренського. Заступник наркому рільництва, Огіл, засуджений на 5-літнє засідання, начальник коноплепани, Дудник, дістав 3 роки тюрми, а 22 підлітків засуджено на довілі й короткі реченні арешту.

ІТАЛІЯ КІДАЄ ВИЗОВ ЛІЗІ НАЦІЙ.

ЖЕНЕВА. — Рада Ліги Націй збиралася серед зловіщих знаків, хоч положення поліпшалося через зрівняння єгиптсько-американського контракту в справі експлуатації мінералів. Рада розпочала дебати над італійсько-єгиптською угодою. В імені Італії промовляв барон Помпео Альойс. Він ствердив, що Етіопія є варварською державою, одначе не даєся її прогнати з Ліги, Він лише поставив справу так, що Ліга мусить виключити або Італію або Етіопію із свого членства. Але сам факт, що Італія же говорить, хоч застерігає собі волю рухів супроти Ліги, казує на можливість зміни її непереманого становища. Англійський речник, Артур Іцен, промовляв за мир, остерігаючи світ перед небезпечкою війни.

СТАНОВИЩЕ-ІТАЛІЯ СЛАБШЕ НІЖ ПОПЕРЕДНЬОГО ТИЖНЯ.

Чужинні кореспонденти телеграфують з Риму, що в Італії дається відчувати непереність перемоги в Лізі. Цей настрий викликає далі події: рішення комісії, що розглядала поточний спір між Італією й Етіопією на некорист Італії. Італія все твердила, що Етіопія винна в цьому, а комісія сказала, що ніхто не винуватий. Також висноження, що не американська фірма заклочила контракт з єгиптським урядом, позбавляло Італію розгону проти Англії, бо в Італії було переконання, що це Англія започаткувала цей контракт.

АНГЛІЯ ВДЯЧНА АМЕРИЦІ.

В урядових кругах Англії дається відчувати глибока вдячність для Америки за те, що секретар Гол казав американській фірмі Стендарт Векуом Ойл Компані розв'язати контракт з єгиптським урядом для експлуатації мінералів. Італія вже не має причини підозрювати Англію в ніяких поїтинчостях, „триках“.

ЕТОПІЙСЬКИЙ ЦСАР НЕГОДУЄ НА АМЕРИКУ.

Із столиці Етіопії, Аліс Абба, присилає заклопотаній агенції „Асоцієйted Прес“, що підсар Гайді Селая вівдав до себе американського дипломатичного представника, Корнеліуса ван Енгера, і висловив йому свою негодування за втручання американського заграничного уряду в контракти приватних громадян з Етіопією.

ЯК НЕМА „КЛАСОВИХ ВОРОГІВ“. СОВЕТИ КАЖУТЬ З НИМИ ПРИМИРИТИСЯ.

МОСКВА. — Новий декрет Сталіна забороняє робітні рожки між діями колишніх аристократів, офіцерів, купців та кулаків по школах, а також наказує приймаати до шкіл усіх дітей, без огляду на походження. Минулими літами адвод по Леніні надармо домагалися такої рішучості. Тепер сподіваються діти можуть навіть дістати краші сільництва, без огляду на їх походження.

УЧИТЕЛ ДІСТАВ НАКАЗ, ЩОБ УХВАЛИЛИ НА ДИСЦИПЛІНУ ДІТЕЙ НЕ ЛИШЕ В ШКОЛІ, АЛЕ Й ПОЗА ШКОЛОЮ, ТА ЩОБ ЇМ ПОМАГАЛИ В ТРУДНОСТЯХ.

В КИТАЮ АРЕШТУВАЛИ ДВОХ АМЕРИКАНЦІВ ЗА ПОМІЧ БОЛЬШЕВИЩЬКОМУ ШПИГТОВИ.

ШАНГГАЙ. — Тутешній американський окружний прокуратор обвинуватив двох американців, що їх арештувала китайська влада за те, що хотіли допомогти втекти з тюрми Йосифови Вальдену, болшевицькому шпигтвові. Американці посядали хлібове в англійській консулярній вазині, а розправа відбудеться перед американським судом у Шанггаю.

ЗАСУД СВЯЩЕНИКА ЗА ДІЯЛЬНІСТЬ ПОР ДІТНИХ.

ЛІВВІВ. — У Грималові засуджено о. Івана Павловського, українсько-латинського пароха Калгарівки, на триную 10 років і покріття кошту судового поступування за те, що в час науки реалії польською монахином вийшов до 11 класу і зажадав переведення учениці Ларі Тринкев на науку реалії в 11 б'ялді, тобто в українську. Польська черниця зробила донос до поліції, на чей о. Павловський поволився „непреступно“, а поліція обвинуватила його перед судом.

АМЕРИКАНСЬКИЙ ГЕНЕРАЛЬНИЙ ПРОКУРАТОР В АНГЛІЙСЬКОМУ БЮРО ДЕТЕКТИВІВ.

ЛОНДОН. — Генеральний прокуратор Злучених Держав, Комінгс, відіслав йому поліційну агітацію Англії, Скотленд Яр.

ЧОМУ МОВЧАТЬ НА УКРАЇНІ

Кожен тиждень тай кожен день приносить нам жалючий виступ з України. Запліднений русофобією курс московських диктаторів нищить безоглядно зростаючий промисловий і аграрний життєвий Криводар. Кровавий отар червоних шакалів умикають в селах України й вивозять останній рубель з хати, й останнє зерно з остої, й останню жемину борошна з кошика. Причому спустошення та хвороба розсіває голодуючу смерть. Жиди, плач, розлука, жиди по родючих іще невіданих степів.

А що парад? — Само собою кажучись тут небажене й болюче питання: "Чому ж мовчать, чому не зворушуються, стаються криком протесту, жести?" — Ось такі думки вертуть мозок Українцям психік бік океану. Стискається серце на цю загадку.

І справді, дивно, чудно, боде... Десять мільйонів виграє з голоду, три мільйони виграє з босих випано з рідного краю на північ, сотні тисяч оприлюднених дітей, десятки тисяч вивезених господарів, густо-часто випадки дозвільства, усюди панщина з невідомим підданцем-катом, усюди наруга та насильство, усюди стога та прокляття, усюди доки, а... Нарід мовчить! Що воно? Де, в чому сила ти тирані? Де державний страх, що в ніймі покорі примчає тринадцять мільйонів вивезених іще так недавно синів вільного степу? Немає жас кошачий дух навіяв в тих, що з самими вилами та сокирами ставили опір широким арміям? Що стався з ними, що громадою пішли з України червоно-арештантські орди до Москви, що після два роки не дали й година спочати у себе в їдній перешкоду гостем шало в? Що ж так основно переродило їх?

Видно, це складна й болюча тема. Маючи такі буди, організувати на те студії, можна, та й варто, писати доповіді. Але з однаковим точністю маємо це питання відповісти двома словами: "Чесні нагоди". Ці два мало-літні слова висловлюють, чому прийнятий такий застій на Україні.

Також поранена й надломана спадщина Велика Україна з громадянської війни. Найкращий та найкращіший її шийт воєни з фронтівних боїв. Найважливіший її сини складовані на жертвину волі в повстанських загонах. Розпорядився й загас самостійний дух народу, коли одні лицарі вродження знайшлися поза межами рідної землі, другі, залишившись у власній хаті, наче вигнанці, стали політичною звинуваченою на яку проголосила хижке полюдження цієї людини.

А хто не знав цього Різуну безсмертності? Щоб уявити собі його в аврелі слави-праці, вистачить взяти одну ліч, як цифроку, виявлену підчас загального перепису на Радянщині 1926 року. Чекістські статистики довели випити союдаку криваву числу, за всіх і за всіх, що він підсумував табличку, що борюється проти рабства й коли загинув. Відомо стала цифра 3,985,000! Полюдний її мажна смислово прикинути на Україну. І це лише, на весну 1926 року. А скільки вивозили чекісти за час титалізації?

Винищування України перетворило хитро та планово. Одну, небезпечнішу, нищили, другі укусювали й задушували. Обсадили міста загальними комарями та скомуляченими місцевим жидівством, божевільним, з питомим лисенням хистом гучності й лисенням, заходилося "обрабатувати" село. Зливинні дощамі поливали тути голосні маніфести, побожні задовіти та

солодкі декрети. Глушили селянський розум галасливими мільйонами "смічка города з деревней" і масовий чайок на сільському майдані. Збивали з толку далазючоси крики: "Гасло, проголошували підчас роздачі дешевих жидівських спідничок, штанців та кашкетів, "активістів і бедняків" середняків". Облутували розвагу заповідні економічні свободи, податкові пільги, назаймана власність на землю, майно. Пантеличили вивольну думку приречення українзації, розвитку національної культури, рідної мови, школи й т. д.

І не втрималося перед отими спокусами українське село. Воно, збите з толку політичного, зруйноване економічно, зневірене духово, схилило голову, повірило... А в хороводі тих пісень воно "архангелів" свободи, чекісти, творили ради вірних херувимів, секотів. А ці, розсмакувавши платно-лайок, і мрючи про обійчний комісарський портфель, шаркнули "рад стараться" й заправляли "червоної книжечки" на мертвої душі. І пішла від того часу "жвава робота". Секоти на селах пишуть назвища, чекісти в ГПУ реєструють. Чекісти йдуть у села на останнім, господарі-секоти їм показують. Мерзеними підстапами передавали всіх старших, що бовхались повстанців і вивезли Бог зна куди. І так видували з села всю зброю. Задурилили "червоним чадам" українського духа та підстапами вивозили недовитків.

А в той час, коли впаший на дусі та розброджений український селянин став лагідний до совладів, ентузіаст Скрипник чи Хвилювий легко могли викресати в нього іскру спичку чи й присягу вірності. А збити їхні соколатки, пишніші декларції вже не було кому; не було забурчанського свідомого активу, забракло вдавняких повстанських отаманів, а пересечене наспулено мовчало під бистрим зором завушника секотів. Село, зскупившись, жило в буденній облуді. Місто, електризоване щоденно митиладством, творило фанатичну червоної облуди й ревню тягнуло до комунізму. Під акомпанімент пенів про внутрішні успіхи, під гомін звітів про міжродне визнання, нівмі духа, самостійність, Україна й думка, незалежність.

Нарід занув і волю пропав. Спав повний п'ять літ. Як "п'ятилітка" струснула селом. Варварське нищення церков обурило старих, червона панщина — колективізація зіткнула молодих, татарські "халбозаготовки" викликали жалобистий гнів.

"Деруть нашу кривавицю! Руїнують одвічний наш порядок! Ратуємо!"

І закрило на селі. Пішли підірви збрани, вбивства агітків, комуністів. Як мак роси повстанські загони. Гураганам волі понесли по степах свіжі герої-отамани. Вертався 1920 рік...

Та чекісти той гурган одним махом розчавили. "Ликвидувати куркулів!" — на вістрях конвоївних відділів понесли вони на села пекельне гасло.

І замість подати волі, село верескуло страдітням. Безпертурбово й ніч і сія та херувіи вели повязані етані "класових ворогів" селянства. У вилізних сповіснях ескуцкі ГПУ, там кипіла сатаницька робота. Знищили від кілбалиного бездальді опир-честі знову вилізли. День і ніч сувався неспівно від турми до чекі черний критий аїт і таскав задишаво жертви на смерть. Заспіваний у люті кат не мав часу розбиратися: все шир-українське, в якого ще жевріє дух протесту,

КВЕСТИОНАР

ЗВЕРНЕННЯ ДО ЧЛЕНСТВА У. Н. СОЮЗУ, ЯК ТЕЖ ДО УКРАЇНСЬКОГО ГРОМАДЯНСТВА В АМЕРИЦІ В СПРАВІ ЗБІРКИ СТАТИСТИЧНИХ ДАТ ДО ІСТОРІЇ НАШИХ ГРОМАД.

Назва місцевості.....

Приблизне число Українців, що живуть у тій місцевості.....

Коли осіли в тій місцевості перші українські імігранти і звідки вони прибули.....

Про яких роботах заняті наші робітники.....

Скільки має місцевість українських товариств.....

Чи є українська церква (або церкви).....

Чи є Український Народний Дім.....

Чи є українська школа.....

Скільки є українських бізнесів і які.....

Чи є українські професіоналісти (лікарі, адвокати, вчителі, антикари і т. д.).....

Чи є українська бібліотека (або бібліотеки).....

Чи є організації тут роджені української молоді; а як є, то скільки їх?.....

Замітніші події з життя громади.....

Просимо дати відповіді на ті питання, а зібраний у той спосіб матеріал вислати по змозі якнайшорше на адресу "Свободи". Імена тих, що зберуть ці матеріали, будуть поміщені в Пропам'ятній Книзі У. Н. Союзу.

КОЖДА МІСЦЕВІСТЬ, ДЕ ЖИЮТЬ УКРАЇНЦІ, ПОВИННА ПОДАТИ КОРОТКІ ВІДОМОСТІ ПРО УКРАЇНСЬКЕ ЖИТТЯ. ЯК УСІ СПОВНЯТЬ ЦЕЙ ОБОВ'ЯЗОК, ТО ЗНАТИМОМО, СКІЛЬКИ НАС І ЯКУ ПРЕДСТАВЛЯЄМО СОБОЮ СИЛУ. А ЦЕ ОБОВ'ЯЗКОВО ТРЕБА НАМ ЗНАТИ. ТАКУ СТАТИСТИКУ МОЖЕМО ПЕРЕВІСТИ ТІЛЬКИ МИ САМІ, ОПИРАЮЧИСЬ НА СВИДОМОСТІ НАШИХ ЛЮДЕЙ НА МІСЦЯХ.

МАЮЧИ ЦЕ НА УВАЗІ, ЗВЕРТАЄМОСЯ В ПЕРШУ ЧЕРГУ ДО СОЮЗЦІВ, ШО МЕНШАЮТ У 224 МІСЦЕВОСТЯХ, У ЯКИХ Є ВІДДІЛИ У. Н. СОЮЗУ, ШОБИ ПОДБАЛИ, ШОБ ТАКІ ІНФОРМАЦІЇ, ЯК ІХ ВИЧИСЛЯЄ КВЕСТИОНАР, БУЛИ ЗІБРАНІ І ПЕРЕСЛАНІ ДЛЯ ВИКОРИСТАННЯ В ПРОПАМ'ЯТНІЙ КНИЗІ У. Н. СОЮЗУ.

Хто мав відвагу піднести голос про право України, що їм подало в "червону книжечку" секота — усе пішло на той світ в осені 1929 року.

А глуща Європа і вільнодумна Америка не чули й не бачили, як жажом розстріляв, риданням матерей, плачем-книдінням сестер, сиріт задрігалися "п'ятилітки" України. За осянь і зиму вже не стало того гомонасного проводу України, майбутніх повстанців, організаторів вивользених. Залишилися село осиротіле, заплакана, не, прибите страхом. А на могилах членів С. В. У. (Союз Вивользених України) розпочався спізнана програма "п'ятилітки".

І ніколи село, приголошене бачимим. Ховалося інстинктом самозбереження. А на далеку пішину у зимі й весною, де їм поїзд за сорока теплушок за поїздом; цокоталив котилися залізничними вагонами. По сорок вагонів, по сорок душ у кожнім. По 1,600 душ, живих мерців, кілька разів на день, — що днів... на північ. То з батьківської землі відламувалися волі України. Тути, за п'ять тисяч кілометрів сніжно-болотній огорожі, в нетриста, ліс, в торфові багніща, в медвежу пащу — тути завезено крик волі України. На Соловки...

І так у концентраційних таборах Усеслову, по совельчеських казематах, на каторжних "десорзавроботках", на невільницькій 18-годинній праці, на 100 грамах кисломолочної хліба, на одній їдній червоній рубці — там погребано три мільйони бунтарів, три мільйони найкращого квіту України. А що залишилося на "нашій славній Україні, на нашій ораденій, несовій землі?"

Одурений застрішнимм благадотам колективизм незомовим, зломаний пострахом вигнання-каторги, червоний - панцижний наймит-середняк і сфранцузований майбутнім раєм комунізм, убогий духом, комомоселів. А над ним дильно зорить жидо-кацид, чекіст.

І все духово спить під гіпнозом його загальної режми.

Все життя рухається, як автомат, під дикторським батогом комуністичних планізаторів. Під страхом смерті Соловков не вільно громадянство відхитися від приписаного рецепту, не вільно ні словом ні ділом заперечити наильно випілюваних доктрин. Громадянин "раю", як черний від тягне червоне ярмо за червтуя чимінного хліба денно, за голодний кооперативний лайок.

Не чути ні голосу, все мучить, сипивши в грудях страх. Не видно ні живих ні мертвих спонукливих ознак. Не чути ні шепоту змагань, ні натяку. Ні в киші, ні в газеті, ні в пісні, ні в живому слові... Бо всоди шуряться чокі вуха секотів, бо всоди зорить хижке око пильного цензора чекіста.

Лише могутні духом час від часу стріпнуться. Та крила їм ураз пішли, заки ще зирнуть до лету. Залишається одно братам нашим: на дні душі плекаті мрію про повстання в надходячому європейському катаклізмі.

Звільдів же воно прийде? На його опрутсь сильні духом, багаті вірою? Відомо-ледки чи дідає до вилуку. Покиданому до служби селянському синови, молодикові, від першого дні випелюють велику неманість до свого рідного. Втертимі фразами подковних красновірів зявують собі красновірів голодують смерть братів; наготовилися поліграмотамми, він готов багнет у рідного батька всадити за благо совладів. Ні читалеві комунізму духе відпора; відвідай гурганів жевріє чи може знятися. Не може зирвати з однічюво пильно-Москвою і провід українсько-советський, бо він складається з самих москво-жидо-Латшів.

(Прі кінци цієї цюроку відбудуться засідання Всеукраїнського Центрального Виконавчого Комітету, на якому вибравно рад народних комісарів. До цього складу між інших ввійдуть: О. Кіслюк-Москвін, В. Поляков-Москвін, С. Селіванов-Москвін, І. Якір-Латшів).

Латшів, О. Рєкіс-Жид і Шломо Кантарович-Жид).

Проте повстання прийде. Прийде саме з тих лав, які колись його гасили. Голодний пайком робітник та колективіст-незасомовий доконають свого обудника-творця. Робітники давно вже гострять зуби на "червоний рай". Спадає з очей поуду й незасомовий колективіст. Після щорічних підрядків та подолу врожая він додумався нарешті, навіщо його загнали до колективу. Колектив — останній шук баламутства сірої маси. За рік, за другий, вона протверезіє остаточно й спалахне страшним огнем розплати. Станеться таке, чого ще світ не бачив і історія не знає. То буде бунт стихій, то буде новітній страшний суд.

Родіон Салпін.

ЧИ ВАРТ БУЛО РОБИТИ СОЦІАЛЬНУ РЕВОЛЮЦІЮ

Такі питання мусять поставити собі кожний, що обернувся розбиток в С. С. Р. Р. за останні роки. По місяцях, а то й роках великого підлому й цілий лавені гриміх і бундулючих сля-погроз, по днях революційної люті ("грабуй награблене"), коли вже не стало що грабувати, прийшли буди з усім своїм твердим життєвним німогам. І от під натиском тих буднів прийшов НЕП (нова економічна політика), себто поворот до гроша та приватної торгівлі. Основним калічем того періоду був каліч "обогачення". А коли дойшов період неупітативу трохи іди економічній і соціальному оглядом селянство, й воно почало погрозувати большевицькому режимові, смертельно, перелізли большевицькі бюрократи роблять крутий поворот, проголошують фантастичні п'ятилітні господарські розбудови та wraz з тим знищення приватної селянської власності через так звану суцільну колективізацію. Час від 1928 року по сьогоднішній день — це час жорстокості, іпертоті, небажати боротьби советського планізаційно-бюрократичного режиму зі селянською масою. Перипетії тієї боротьби це з однієї сторони сотні тисяч селян, яких поголовно почали прозивати кулаками, запрошеними у турми, засланих на тяжкі ліси або землі робити-чи не на Соловки, або попросту розстріляних. З другої сторони це безпереринні селянські саботажі, не впертий спротив у віддачі державі хліба, це зрізання перед жидями колосків збіжжя, щоб це збіжжя не дісталос советській державі, це нищення посівів, це недосів цих областей, це нищення сільськогосподарських машин, отих у їх тракторів та комбайнів, що замість вивользати селяні з важкої праці на різі затискали на його ший потіло небажаної советсько-бюрократичної диктатури. Це врешті тисивітих так званих селюків (сільських кореспондентів), які ділі являються большевицькими агентами та донощиками на своїх односельцях та обивштя рідних; представники влади на місцях.

З тієї боротьби побідишню вийшла так приватно-власницька селянська маса.

Про це сьогодні не може бути вже сумніви. Все, що діється від якогось часу на фронті як зовнішній так і внутрішній політики Советів, як надто вимовно засвідчує. Вступлення до "опортуністичної" Ліги Націй, забігання ласки в європейських можновладців, жалкий, підлий страхом паніфізм (миролюбство), конфіспративні наради колись такого будничного, а нині дуже тоненьким голосом співачого Комінтерна в Москві.

Але бо й на внутрішній фронті відбудуться теж знаменні події: Знесення уранівлювки, себто рівної платні для кожного, заведення єдиного чадства на заводах і фабриках, себто підпорядкування фабрики влади в першу чергу інженіра-спецу з поминанням партійної чечки на фабриці, якікі такі капіталісти потягнення як видання селянам, згуртованим у колективнах, землі в члені посідання і встановлення їм на те відповідних грамот та відступлення від засади, що всі зовнішня торгівля має знаходитися в руках держави через поступленне касування так зв. вшегторгу — все це є дуже знаменні події, та признаки. Свідчать вони, що в сталінській державі не все в порядку. Свідчать вони, що там заходять якісь поважні соціальні процеси, що спихають большевицько-советський

режим чимраз більше на шлях капіталізму перед наступом приватницької селянської та дрібношляхецької стихії. На шлях відрачєння від усіх високопарних калічів большевицької революції.

Останточа політична побіда тієї стихії над большевицьким режимом, це лиш питання ближчого чи дальшого часу, але вона мусить прийти з небажаною коначістю.

Глибокі соціальні і національні процеси, що відбуваються в нутрі переловної царської імперії, породили большевицьку революцію — тіж самі процеси, тільки вже на іншому, вищому шабелі розвитку, цю "революцію" й убути.

Побіда селянства у Советів, це в першу чергу побіда українського селянства.

Дивовиський плян червоної Москви — відорвати селян від землі не вдался. Селянство силою своєї чисельності і завзяття знов приходить до голосу. Недалеким уже той час, коли селянство кине з себе червоную неволю, а українське селянство московсько-червону неволю. Бо змагання до повної незалежності в українському народі вже ніхто не вбе. А 15 літ закріпощення України червоную Москвою отворило очі навіть тим темним, які перед 15-ма літами дались зловити на примамливій гасла соціальної революції — (Бат'ківщина).

РЕЗОЛЮЦІЯ ЗІЗДУ УКРАЇНСЬКИХ ПРОФЕСІОНАЛІСТІВ.

Делегати Третього Зізду Українських Професіоналістів в Америці і Канаді ухвалили наступні резолюції:

Стверджують, що на українських землях під окупантами, зокрема під російською і польською окупацією, де живе найбільша частина нашого народу, нема вільного розвитку української науки.

Висловлюємо нашу найглибшу пошуну тим українським ученим і громадянам, які їх піддержують, що навіть у таких важких обставинах державі високо прапор повної свободи науки і слова.

Звертаємо увагу нашого загалу в Америці, а особливо голоді, на трагічні умовини українського наукового життя в Європі. І кінчею всіх, хто може, особливо українську інтелігенцію в Америці й Канаді, прийти з особливою допомогою усім тим, що донебудь працюють для української науки.

Закликаємо наше громадянство в Америці й Канаді слухати за нашими людьми, які вказують наукові спосібності, допомагати їм у студіях і наклонити їх до мряди для української науки.

Доручаємо урядови Товариства Українських Професіоналістів заспирити професорів-Українців, що працюють, або працювали, в американських і канадських університетах і кадеджах, на наряду для організації товариства допомоги українській науці.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

АНСОНІЯ, КОННІ. Тов. Запорозька Сім, член, що місцеві збори відбуваються в весілля, 8-го вересня, в годині 2-їй понодні, в Селісон Гов. 9-їй авт. Обов'язком кожного члена є прийти на спільний час, бо маємо важні справи до розгоовчення. Троїм "студіям, кошовим": Ів. Шуров, скарбник; Григорій Патіков, писар.

БРУКЛІН. Н. П. Тов. ім. Богдана Хмельницького під покр. Пр. Троїч, член, що місцеві збори відбуваються в весілля, 8-го вересня, в годині 2-їй понодні, в Селісон Гов. 9-їй авт. Обов'язком кожного члена є прийти на спільний час, бо маємо важні справи до розгоовчення. Троїм "студіям, кошовим": Ів. Шуров, скарбник; Григорій Патіков, писар.

Тверда лепета.

Пичина, побачивши авто бурмоче.

— Та біда то має лепету! Вляють йому кільканаціяті літрів і він жене потім 100 км, а чоловік то вже по одній літрі кроку зробить не може!

ЗА ЩО ЗАСУДИЛИ КРУШЕЛЬНИЦЬКИХ І Ю. БАЧИНСЬКОГО

Нові дані і здогадки.

Усіх, що знали ближче засуджених Крушельницьких та Бачинського, вражає досі незвичайна обставина, що нема змоги довідатися чітко про причини цих несподіваних присудів. Свідство і засуду розстрілу відбулися так таємно, що навіть найближчі родня та приятелі вважали за грішнє обійняти з догоду. Загальна інформація за контрольною інформацією не задовольняла нікого. Немали Крушельницькі в собі нічого з революційного; це були тихі і майже покірливі кабінетні діячі.

Нема найменшого сумніву, що заклади щодо участі в терористичній діяльності проти них, були справою якоїсь хитрої інтриги чи провокації. Е. здогадки, що була це лістка пролетарських письменників, яких Антін та Іван Крушельницькі почали закармлювати примодно „ухилин“ від правдивої марксистської лінії. Обвинувачення та вже засудження на визначно вирили до останньої хвилини і справедливості союзу. Антін та Іван Крушельницькі не переставали писати у визначно ново-комуністичної повісті і в листях до жінки виважлювали атмосферу своєї праці.

Методи чужинця.

Засудженням заклади участь в організації замаху на Постішеву і Косіора. Советська преса поширила вістку, що знайшли в їх хаті доносів. Все це були вигадки і крім доносів не залишилося нічого реального доказу. Ясно, що при методах вічної провокації та підозріння може нині більшовицька преса писати, що саме те, що нині тут обороняють Крушельницького, це доказ, що вони були свідомо висланіми контрольною інформацією шпигуними і провокаторами.

Хоч як хитро вміє чужинця аранжувати провокації, вийшло наверх, що коли тільки приїхали на советську Україну Крушельницькі, Скавиські та Бачинські, поліція наказала кожному зокрема стежити за іншими і вказала, з ким можуть вони підтримувати товаришські зв'язки. Ці зв'язки зводились до того, що не вдало їм було бувати майже в німого кімнати цих галицьких давніх знайомих.

Чому не видали дитини?

Несамовита історія з малою дитиною — це теж цікавий приклад до метод боротьби з людьми, що мали нещастя

бути членами якоїсь арештованої рідни. Є це здогадки, єдині людські в нашому європейському розумінні, що всі заходи польського уряду, щоб 6-літній Ляріса вернулася після розстрілу свого батька Івана 16 грудня 1934 р., до своєї мамі до Львова, розбивали об спротив батьків Івана Крушельницького, Антона та Марії, що вивезли її дитину з собою до Харкова. Вони вично мали надію на помилувачів і хотіли залишити при собі вичку. Тепер, коли дитина позбавлена зовсім опіки рідні, яку розстріляли і засудили, може була би надія при вернути її до мамі, до Львова.

Та всі ці заходи в країні найбільшої вікової російської бюрократії тягнулись місяцями і роками. Не відповідали на річні писемля і казати чекати це одна з найбільших поширених методів режиму, що арештували, розстрілювали і засудили на катури „воячий порядок“. Донька Юлія Бачинського, будучи польською громадянкою, мусіла чекати на повертінні візу до Польщі при всіх заходах польського консульства в Харкові та міністерства у Варшаві — від січня до липня.

Історія Ю. Бачинського.

Мало те відомі доісторичні арештування і засудження Юлія Бачинського, що вихав до Советів з польським паспортим 26-го листопада 1933 р. Працював він при У. Крайській советській енциклопедії як один з її редакторів. Мам Ю. Бачинський за собою шефівський комуністичний „стаж“. 15. червня 1931 засудили його окружний суд у Львові на рік вичини за прогалинський пропаганду в дусі комуністичним, головно за брошуру „Большевизм революція в Україні“. Коли вернувся він до Берліна, мав постійні зв'язки з советською амбасадом, що вислала його до Праги, де перенесли осясодок комуністичної пресою української пропаганди. Там видавав він советський місячник „Вільна Трибуна“.

Лікція і розсінні ілюзії.

Арештували Бачинського у Харкові 6. листопада 1934 р. Хоч був він польським громадянином, польського консульства про це не повідомили. Ще в січні і на початку лютого консулат інтерв'ював у його справі, але консул не дозволяв навіть з Бачинським побачитися. Шкаво, що перед арештом Бачинського видавничтво „Український Ро-

бінник“ залічувало його за довг 7,000 карб., яких він не міг віддати. Все, що він приніс із собою, забрали з хати, що до доньки Бачинського Олена в нужді, не маючи що продати з річей (звичайний спосіб прожитку деяких Галичан у Советів), мусіла жити з підмоги консулату.

Всі приятелі і знайомі Ю. Бачинського теж не вірили звісткам про його арешт. Воврожили йому велику кар'єру, бо була це людина сумирна, і коли він після довгих літ небувалого добробуту і безжурного життя рішився їхати на советську Україну з глибокою вірою в кращий суспільний лад у „робітничий державі“, то не на те, щоб ходити там на контрольною інформацією. Не інше було теж і Р. Скавиським.

Трагічний кінець усіх цих ширих і найвищих радників, що були галу на всі перестороги земельних перед відходом, розсінні останні ілюзії галицьких радників щодо сяких умовин праці у Советів для людей, вихованих в Європі. — („Діло“).

ПОДЯКИ.

Я, нижче підписана члениця бр. св. Володимира, від. 227 У. Н. С. з Рейм, Па., складаю щирі подяку головному урядникам нашої організації за увалення мені, бідній вдові, і моїм сиротам допомоги з фонду запомогового в сумі \$35, котра стала мені великою поміччю. Бажаю якнайкращого успіху У. Н. Союзов. Також дякую місцевим урядникам за їх труд.

Юлія Іванівна,
Смок Рон, Па.

Я, нижче підписаний член бр. св. Николая, від. 381 У. Н. Союзу в Денвері, Конн., дакую щиро головному урядникам за увалення мені допомоги з фонду запомогового в сумі \$50, котра мені стала великою поміччю у часі моєї нещастя. Бажаю якнайкращого успіху У. Н. Союзов. Також дякую місцевим урядникам за їх труд.

М. Маркевич.

ЯК МИ ДОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВІ.

МАЙНЕРСВІЛ, ПА.

З концерту на інвалідів.

З концерту в честь Тараса Шевченка, що влаштував на весні хор ім. Лисенка при українській церкві св. Юрія, призначено 10 доларів на інвалідів. Жертву просимо через Об'єднання.

ПОЗІР! ПОЗІР! ПОЗІР! ПОЗІР! ПОЗІР! ПОЗІР! ПОЗІР! ПОЗІР! ПОЗІР! ПОЗІР!

ВЕЛИЧИЙ ПІКНІК І БАЛЬ
В СУБОТУ, ДНІЯ 7-ГО ВЕРЕСНЯ (SEPT.) 1935 РОКУ
В СЛОВЕНСЬКІЙ ГАЛІ (SLOVAK SOKOL HALL),
358 Morris Avenue, Newark, N. J.
Вступ лише 30 ц. — Початок тог в 6. 5-й пополуночі.
Музика першорядна. — Тамі до пізньої ночі.
Шановні Громадяни Тов. „Будучність“ вступі з жіночим Тов. ім. Олені Півня залучують перший раз в цій сезоні пікнік полуночний і баль, в галі для того щоб забезпечити можливість до скоу тамі для нової молоді і вільну, вольову, приємну забаву для нас старших. Тому приходіть самі й інших киче. Гала простора! Дості місця для містечких і позамістечких гостей. До участі в цій пікніку просимо громади з Ньюарку, Ілверку, Ньюбрана, Берг Амбоя, Гленфілда і Савт Гленфілда, Баяна Брук, і Савт Баяна Брук, Менай, Рарітан, Лінони і Дунсел. — За добру забаву руніть — Комітет.

ПОЗІР! ПОЗІР! ПОЗІР! ПОЗІР! ПОЗІР! ПОЗІР! ПОЗІР! ПОЗІР! ПОЗІР! ПОЗІР!
ГАРТФОРД, КОНН., І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!
ЗАХОДОМ УКРАЇНСЬКОГО КАТОЛИЦЬКОГО ПАРОХІ
СВ. МИХАЛА
власнотворяться
ВЕЛИЧАВІЙ ПІКНІК
В НЕДІЛЮ 8-ГО ВЕРЕСНЯ (SEPT.) 1935
ПОПОЛУДНІ В ГОДИНІ 1-ШІЙ
В LIGHT HOUSE GROVE, STATION 24, GLASTONBURY, CONN.
Вступ 25 центів.
До тащів буде пригварити першорядна музика.
Щиро запрошуємо всіляке українське громадянство з Гартфорда, околиці вступі численну участь. Чистий дохід на церкву. За добру забаву руніть — Комітет.

В ГОСТИННИЦІ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ
217-219 ІСТ 9-ТА ВУЛИЦЯ В МІСТІ НЬЮ ЙОРКУ,
МОЖЕТЕ ГАРНО ЗАБАВИТИСЬ
при кожній нагоді Вашої у нас привагності.
ВЛАСНИК ГОСТИННИЦІ, Деніс Гуау й Лія Гуауар,
РАДО ВИТАЮТЬ СВОІХ ГОСТЕЙ.

РОЗБІЙНИК МИКОЛА ШУГАЙ
Роман із Закарпатської України, Івана Олександр, у двох частях. Це історія народного мистецтва Закарпаття, великого опричника, який був багатий і роздавав бізми, який фізично не вбив нікого, хіба в самообороні або зі справедливої місти.

Два томів \$1.00.
Замовлення разом з належністю слати до: „СВОБОДА“
81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.
Замовлення на С. O. D. не будеться висилати.

ЗАВ'ЯЗАНІ ПАЦІЕНТ.
Лікар: Горівак нищить всіх організм!
Пациент: Зі мною не так легко, пане докторе: я й також нищу!

ВИПІШЛА З ДРУКУ ТЕАТРАЛЬНА КНИЖКА НЕЧИСТА СИЛА
ЗНАЙДІТИ КОМЕДІЯ в 4-ох ДІЯХ
Написана О. В. Рутковським.
В штурі виступає 7 мучених, 3 жінки і 1 парубок.
Ціна за примірник 35 центів.
Замовлення разом з належністю слати до: „СВОБОДА“
81-83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J. (P. O. Box 346)

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

КЛІВЛЕНД, О.

Тиждень збірки для заложення Українського Культурного Городу.

Зачуєні Українським Товариством міста Клівленду постановили коначно довершити вже давно розпочате культурне діло, а це заведення Українського Культурного Городу на площі, подарованій на ту ціль містом у Вейд-парку.

Потрібні підготування вже дороблено й планів вже викінчено. Найважливішим чинником тепер є фонди, котрих на руках є замало, а котрі необхідні, щоб розпочати роботу як слід.

Тому Зачуєні Товариства в Клівленді ухвадили й проголошують Тиждень Збірки на Культурний Город, котрий почнеться дня 8. вересня і р. а закінчиться 15-го вересня. В тім тижні будуть ходити такі колектори від хати до хати й збирати потрібні дані на ту ціль. Кожна церковна громада, організація, як і кожне українське одиначчя повинна себе оводувати й зобов'язати відповідний дар на це високо культурне діло.

Свій дар можна передати колекторам або вислати на руки фінансового секретаря, Григорія Степаніка, 3195 Вест 31-ша вулиця, Клівленд. Чеки висилувати на Ukrainian United Organizations.

По збірку буде проголошено на листах всіх жертводавців. Хай кожний подбає, щоб його назвище було вислане на тій листі як одного з осяснених Українського Культурного Городу в Клівленді, О.

За Зачуєні Українським Товариством міста Клівленд, Огайо: А. О. Е. Малицький, голова; Іван Трембляк, писар; Григорій Степанік, фін. писар; Іван Спідар, секретар.

НІЧ НА ЧУЖИНІ

Як минало, юності, тишино почі Колись скотилася утворю; Чар мелодії гоїть ранки, Що вийшли їх воїн з шогрону. Золоті зорі на небосхилі Розсіялись для нещастини, Тузять, гоубають душу воїна, Щоб тільки змешити терпіння. Одну міряю денський вітер Зтиха лагало розвіває, Лунаєм зобіляє сумну пісню Про чарі рідненьких сілків. А там у горах потік водичі Шепоче казку, сродить сон, Зинає рани, холодити спару, Щоб відпочити вояка сон. І так у доту нічку мійдінку Ситалася світані блунок, Кориньт наліво, що в його краю Також свобода званіає. Родіон Салмій.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА“

СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ.

У „Свободі“ з вітвірка, 3-го вересня, в статті „Ген. Микола Капустинський“ було надруковано:

„В 1930-тім та 1931-нім році став на чолі курсів російського знання“. Має бути: „став на чолі курсів військового знання“.

(Ген. М. Капустинський вивчав 6 книжок військового знання: I. Джатина: вступна лекція; II. Джатина: лекція; III. Джатина: хемічна та бактеріологічна війна і тенки; IV. Джатина: Гармата; V. Джатина: Технічні та допомогові машини і кіномота; VI. Джатина: Піхота).

В школі.

Учителі: Коли природа скривить чоловіка в одному напрямі, то за це нагороджує в другому. Приміром: Сліпий не бачить, та за це має дуже добрий слух. Учень Шкарор скаже мені подібний приклад.

Ученик: Приміром, бідний; не має грошей, та за це має дуже добрий апетит.

ІДЬТЕ НА ПРОГУЛКУ В ДУЖЕ ГАРНУ ОКОЛИЦЮ TANNERSVILLE, PA.

Коли хочете зробити собі гарну прогулку в прекрасній околиці, то йдіть до TANNERSVILLE, PA.

Там в Пенсильванській горі РОСОНО MOUNTAINS.

Там до TANNERSVILLE INN, Tannersville, Pa. Bcl Greyhound і Мати боска, які відвідають з Ню Йорку до всіх великих міст у світі Ню Йорк, Пенсильванія і до Шкаво, пенсильванської околиці селів Tannersville Inn. Тут можете дізнатися скільки страви домашнього варення, як також дуже вигідні кімнати до диняний на дні і тижні разом з харчем по приступних цінах. 166

Власник: Україн. М. МАСЛАК.

ФЛАДЕЛІЯ, ПА.
Д-Р ПЕТРО РОМАНІВ
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР-ХІРУРГ
810 East Allegheny Ave., PHILADELPHIA, PA.
Phone: REGENT 6363

Д-Р ЮРІЙ АНДРЕЙКО
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР-ХІРУРГ І АКУШЕР
321 E. 18th STREET, between 1st and 2nd Avenues, NEW YORK, N. Y.
Тел. GRAMERCY 8-2410
Урахований годинник: рано від 10 до 12, ввечір від 6 до 8, а в нещасті рано від 10 до 12.

ДЛЯ ХОРИХ ЛЮДЕЙ
ЗІЛЛА МІЛЕРТОН
є найліпшим средством в хоробах жоулака, кишк, нирок. Очищує кров, протидіає в болях голови, ревматизму і в битю серця. Також є знаменитим средством в різних жіночих недугах.

Спеціальна оферта читачам „Свободи“.

1) \$1.00 за одну коробку Мілертону.
2) \$1.50 за дві коробки Мілертону.
3) \$2.00 за три коробки Мілертону.

Коли належність надішлете згоріло переслати оплатимо самі. Коли належність замовляти за підсказкою (C.O.D.), то за кожен переслату рахуємо 25 ц. більше.

На бажання посилаємо пробник безплатно.

Пишіть на адресу:

J. S. MILLER, INC.,

32 BEACON ST., NEWARK, N.J.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
ЗАНІМАЄСЯ ПОКОРОНАМИ В БРОК, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦІХ
129 E. 7th STREET, NEW YORK, N. Y.
Tel: Orchard 4-2563

ТАРЗАН І ПРОЛЕВ.

Коли Тарзан під ударом горіха авав оголошений на даху, горіх промовист собі дорогою через товпу до Творця. Він закричав: „Пане, дім горіх!“ Справді, вогонь, що його розпалено на те, щоб викурити вазнів, поширився, а тепер уже горіли бальки й платні нагорі!

На горізі напав страх. У переполові вони почали бігати сюди й туди. Вони вили й ревіли, кинулися шукати ратунку й залишили зовсім визнів, а навіть свого Творця. Та кож і ті два, що тримали Ронду, відвернулися і втекли сходами вниз, заки ще вогонь відтін їм відворот.

Перестрашена дівчина зрозуміла свою нагоду до втечі. Вона побігла за ними й опинилася на канті, на якому стояв замок. Без надуми вона заризикувала й підпала сходами в надрізі міста. Але, на своє нещастя, побачила горіх, що гнав угору горіючого будинок.

Горілі догнаним П. Там дівчина, ота безволоса! — далися чути крики. Яксь сиділи руки вхопили її і пердали комусь на заді. „Візьми її до хорола!“ — закричав голос. Ронда зрозуміла, що її мали віддати до гарему горіючого хорола. Яксь вона бажала собі, щоб могла згинуть у вогні!